

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Έν Ελλάδι Δρ. 8
Έν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Λρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευσθύνεται :
Διεύθυνσιν **Φωνῆς τῆς Ἡπείρου**
Ἀ θ ῆ ν α ς

ΠΑΝΤΟΤΕ κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν ὁμιλοῦμεν περὶ τοῦ «τί ἔπρεπε νὰ γίνη», οὐχὶ δὲ μετ' ἴσης παρησίας καὶ περὶ τοῦ «τί πρέπει νὰ γίνη», διότι κρίσις ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ παρελθόντος δὲν εἶνε δυσχερὴς, ἐνῶ ἡ πρόβλεψις τοῦ μέλλοντος οὐ μόνον δυσχερὴς ἀλλὰ καὶ ἐντελὴς ἀνέφικτος. Ὑπὸ τὴν ἐποφὴν ταύτην δὲν δυνάμεθα οὐδεμίαν νὰ ἐκφέρωμεν γνώμην ἐπὶ τῶν συζητήσεων τῶν γενομένων ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης Τρίτης. Τί ὠφελεῖ ἐὰν σήμερον ὁ Ἑλληνισμὸς μαυθῇ παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ Κριτικῷ ζητήματι δὲν ἐξεπροσώπει τὰς εὐχὰς καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους; Ἐὰν ἐφρόνουν ὅτι ἀλλοῖα ἐπεβάλλετο εἰς τὸ ἔθνος πολιτικὴ αὐτοὶ οἱ σήμερον κραυγάζοντες ἔδει τότε, ὡς πραγματικοὶ τοῦ ἔθνους πατέρες, νὰ ρῆζωσι κραυγὴν καὶ νὰ καλέσωσι τὸ ἔθνος εἰς ἄλλην δρᾶσιν. Ἡ ἀνάμνησις γεγονότων παραλειφθέντων ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἔθνους οὐδὲνα πρακτικὸν ὄφελος φέρει· σκοτίζει μόνον τὸν ἐθνικὸν νοῦν καὶ πωρώνει τὴν συνειδήσιν. Ἡμεῖς δὲν θέλομεν τοὺς βουλευτάς νὰ ἐκφέρωσι τὴν γνώμην των, μετὰ πάροδον ἐξ μηνῶν ὅταν πλέον δὲν ὑφίσταται ζήτημα, ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς πρὸς ἐπίδειξιν γνώσεων ἢ ἐμβριθείας. Θέλομεν οὗτοι εἰς πᾶσαν περίστασιν, ὅταν ἡ κυβέρνησις ἀδράνῃ ἢ δὲν διακρίνῃ τὴν εὐθεὶαν ὁδὸν νὰ προσέρχωνται αὐτοὶ διὰ τῆς πεφωτισμένης διανοίας των καὶ νὰ ὑποδεικνύωσι τὴν μέλλουσαν ὁδόν. Οὐχ ἤττον ἂς ἀκούσωμεν τί ἐπὶ τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος ἐλέχθη. Πρῶτος κατέλαβε τὸ βῆμα ὁ βουλευτὴς Κερκύρας κ. Θεοτόκης ὅστις μετὰ μακρὰν ἱστορικὴν ἐκδρομὴν ἐπὶ τοῦ ὅλου ζητήματος :

Καὶ παρῆλθεν ἡ στιγμή (εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Κυβέρνησιν) τὴν ὁποίαν ἡ τύχη εὐνοοῦσα ἐδῶρσεν ἡμῖν καὶ τὴν ὁποίαν ἐκμεταλλούμενοι ἠθέλητε παράσχει ἀφορμὴν νὰ γραφῶσι τὰ ὀνόματα ὑμῶν χρυσοῖς γράμμασιν εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἐν τούτοις κατεδικάσατε ἑαυτοὺς εἰς πληρὴ ἀποχὴν ἐπὶ βλάβῃ ὑμῶν, ἐπὶ καταστροφῇ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος. Ἡ διαγωγὴ ὑμῶν κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην ἐπέφερε τὴν λύσιν τῆς πολιτικῆς τοῦ Βάμου καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Ἀβδουλάχ. Καὶ ἐπανήλθομεν τότε εἰς τὸ ζήτημα τῆς Χαλέπας. Ποῖα ἔσονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς λύσεως ταύτης δὲν εἶνε δυσκόλον νὰ προῖδῃ τις. Ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἐξέφρασε τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Μᾶς εἶπεν ἐν τῷ εἰσηγητηρίῳ λόγῳ ὅτι ἐλπίζει ὑπὸ τὸ νέον πολίτευμα οἱ Κρήτες θὰ εὕρωσι τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐργασθῶσι πρὸς τὴν πολιτικὴν αὐτῶν ἀποκατάστασιν. Πολλὰς ἔχω ἀμφιβολίας περὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ἡ ἐπελθούσα λύσις ἐν τῷ Κρητικῷ ζητήματι οὐδὲν ἕτερον εἶνε ἢ μέτον προσωρινῆς ἀναχωρῆς τὴν ὁποίαν δὲν δύναται ἢ νὰ ἀκολουθήσῃ νέος ἀγὼν μέχρις ὅτου ἐκπληρωθῶσιν οἱ πόθοι τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ. Ἐπεριμένομεν νὰ μάθωμεν ποῖοι ἦσαν οἱ λόγοι αἵτινες ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ μετέλθῃ ταυτὴν πολιτικὴν ἢς τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἦσαν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα προσέδοκα ὁ ἑλληνικὸς λαός. Παρηκολούθησα μετὰ προσοχῆς τὸν εἰσηγητήριον λόγον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, παρετήρησα δὲ ἐν αὐτῷ ὅτι ἀναφέρεται ἡ ὁμοφωνία τῶν Δυνάμεων καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Κυβερνήσεως ὅπως μὴ διαταραχῇ τὴν εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην. Ἀλλὰ ὑπῆρχεν ἄρα γε τοιαύτη ὁμο-

φωνία; Εἶνε ἀληθὲς ὅτι δυνάμεις τινὲς παρουσιάσθησαν στηρίζουσαι τὴν πολιτικὴν αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀκεραιότητος τῆς Τουρκίας. Μεταξὺ αὐτῶν καταλέγεται καὶ ἡ δύναμις ἐκείνη ἣτις ἄλλοτε ὑπεστήριξε τὴν παραχώρησιν τῆς Κρήτης. Ὑπῆρχον ὅμως καὶ ἄλλαι δυνάμεις αἵτινες ὑπεστήριζον τὸ ἀντίθετον. Δὲν δυνάμεθα νὰ λησμονήσωμεν ὅτι καὶ ὁ πρωθυπουργὸς μίαις μεγάλης τοιαύτης δυνάμεως ἐξέφρασθη ὑπὲρ τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ ὁόγματος τῆς ἀκεραιότητος διὰ τρόπου λίαν ἐκφραστικῷ παραστήσας τὴν ἀνάγκην ἀποκοπῆς γαγγραινώδους μέρους. Ποῦ λοιπὸν ἡ διατυμπανιζομένη ὁμοφωνία; Δυστυχῶς τὰ βλέμματά της ἡ κυβέρνησις ἐστρεψε πρὸς τὰς Δυνάμεις ἐκεῖνας αἵτινες ἠγωνίζοντο ὑπὲρ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Τουρκίας, δὲν ἠθέλησε δὲ νὰ προσέξῃ εἰς τὰς ἄλλας Δυνάμεις παρὰ τῶν ὁποίων ἡ δύνατο νὰ λάβῃ τὴν προσήκουσαν συνδρομὴν.

Ἀφοῦ δὲ ἠγόρευσαν καὶ οἱ κ. κ. Καραπάνος, Σκουζὴς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ Ράλλης ὅστις ὀρμύτερον ἐπετίθη κατὰ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα ὁ πρωθυπουργὸς κ. Δηλιγιάννης ἀπήντησεν ὡς ἐξῆς περίπτου. «Καὶ ἐξετελέσαμεν ἀληθῶς τὸ καθήκον ἡμῶν. Ὅχι μόνον ἐν τῇ διοικήσει ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ. Ἀλλὰ τὸ ἐξετελέσαμεν ὅπως ἡμεῖς τὸ ἐννοοῦμεν, καὶ ὅχι ὅπως ἄλλοι μᾶς τὸ ὑποδεικνύουσιν. Τὸ ἐξετελέσαμεν ἐν γνώσει τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῆς Εὐρώπης ἐν γνώσει τῆς καταστάσεως τῆς χώρας ἡμῶν καὶ ἐν συνειδήσει τῶν πόθων ἡμῶν. Ὁμίλησαν ὅτι δὲν κατεθέσαμεν τὰ ζητηθέντα ἐγγράφα, καὶ ὅτι δὲν εἶχον ἐπαρκῆ φῶτα πρὸς συζήτησιν. Καὶ μᾶς εἶπον ὅτι θὰ συζητήσουν καὶ ἄνευ ἐγγράφων ἐπὶ πληροφοριῶν καὶ γεγονότων. Καὶ εἶνε τὰ γεγονότα ταῦτα ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν μετέβη εἰς τὴν τουρκικὴν πρεσβείαν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἦλθε νύκτωρ διὰ νὰ μὴ ἀκουσθῇ: Ζήτην ἡ Κρήτη! ὅτι ἤκουσαν παρ' ἐπισήμων προσώπων ὅτι ἡ Κ(ο)πολις ἀνήκει εἰς τὴν Ρωσσίαν, καὶ ὅτι ἡμεῖς παρασκευάζομεν τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ τὴν καταστήσωμεν ρωσικὸν κυβερνέον. Καὶ μετὰ ταῦτα πληροφώρας τῶν τριῶν καὶ ἀγρυπνῶν ἦλθον νὰ συζητήσουν περὶ τοῦ κρητικοῦ ζητήματος. Ζητοῦν νὰ καταθέσωμεν τὰ ἐγγράφα. Ποῖα ἐγγράφα; Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τὰ ἀρχεῖα; Ταῦτα περιέχουν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγομεν. Ἡμεῖς ἐδηλώσαμεν ὅτι δὲν ἐσκοποῦμεν νὰ ἔλθωμεν μέχρι πολέμου μετὰ τῆς Τουρκίας. Ἡ πολιτικὴ ἡμῶν μέχρι τῶν σφαγῶν τῆς 2ης Μαΐου ἦτο ν' ἀποτρέπωμεν τὸν Κρητικὸν λαὸν νὰ προβῇ εἰς ἐπανάστασιν. Μετὰ τὴν διάπραξιν τῶν σφαγῶν ἡ θέσις ἡμῶν μετεβλήθη. Τότε ἐνηργήσαμεν καὶ συντελέσαμεν ὅπως ὁ Κρητικὸς λαὸς καρπωθῇ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα προνόμια. Ἐνθυμούμαι ὅτι ὁμιλῶν πρὸς τινὰ περιβεβλημένον ἐπίσημον χαρακτῆρα περὶ τοῦ συστήματος τῆς Χαλέπας ἐλεγον αὐτῷ ὅτι ὁ Κρητικὸς λαὸς θ' ἀποδεχθῇ τὴν Χαλέπαν διὰ νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἐκκρεμοῦς καταστάσεως καὶ νὰ θέσῃ τὸν πόδα εἰς ἑδαφὸς ἀσφαλὲς ἐφ' οὗ ἀναρριχώμενος νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ ὕψους τῶν πόθων αὐτοῦ. Τοιοῦτος ἦτο ὁ σκοπὸς τῆς αὐτονομίας τὴν ὁποίαν ἐπεδιώχμεν διὰ τὸν Κρητικὸν λαόν. Καὶ τὴν γνώμην ταύτην δὲν ἐσχημάτισα τώρα. Τῷ 1867 εὐρισκόμενος ἐμπειπιστευμένος παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι Ναπολέοντι τῷ Γ' εἶχον λάβει παρ'

αὐτοῦ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἐνεκα τῶν διαθέσεων τῶν ἄλλων Δυνάμεων δὲν ἡδύνατο νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐνωσιν τῆς Κρήτης ἀλλ' ὅτι θὰ συνετέλει εἰς τὴν πλήρη αὐτονομίαν αὐτῆς. Ἐτήλεγράφησάν τοις τοῦτο εἰς τὴν κυβέρνησίν μου, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ ἀντικαθίστατο παρ' ἄλλης, ἠναγκαζομένη δὲ καὶ ἐγὼ νὰ ὑποβάλω παραίτησιν. Οὕτω δὲ ἐματαιοῦτο ἡ αὐτονομία τῆς Μεγαλονήσου... Μᾶς ἐρωτοῦν: διατὶ δὲν ἐπέμψατε τὰ πλοῖα Δυποῦμαι διότι δὲν δύναμαι νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην φρονῶν ὅτι θὰ βλάψω τὰ δημόσια συμφέροντα. Πλοῖα πλοῖα; Γνωρίζετε εἰς ποῖαν κατάστασιν ἦτο ὁ στόλος, ὅτε ἀνελθόμεν τὴν ἐξουσίαν; Τὰ θωρηκτὰ μᾶς οὔτε πέντε μίλια ἡδύνατο νὰ διανύσωσιν. Ἐστειροῦντο ὅλων τῶν ἀναγκῶν, ὅπως καταστοῦν ἀξιόμαχα.

ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀρχαὶ δόγματα.—Φόροι καὶ καταπίσεις.—Τὸ ντοβλέιν θέλει παράδες.—Οἱ κακόμοιροι Ἡπειῶται.—Οἱ ταξιδάρδοι πωλοῦν, εἰς βροθὴν ἐντελῶς.—Δὲν πληρώνουν οὔτε τὰ ἔξοδα.—Ὁ Χρυσίδης σχεδὸν ἀχρηστος.—Τί τοὺς θέλομεν τοιοῦτους ὑπαλλήλους ἐπὶ τῶν μεταρρυθμίσεων ἀφοῦ εἰς οὐδὲν ὠφελοῦν.—Τὸ χωρίον Χουλιαράδες.—Σκηρὴ μεταξὺ Διάπῃ καὶ γυναικῶν.—Ἀρπαγὴ κορασίων.—Παραλείπομεν τὰ σχόλια ἀφοῦ ἡ παρούσα ἀλληλογραφία καὶ αἱ κατωτέρω διὰ γεγονότων ὁμιλοῦν.—Γρηγορεῖτε Ἡπειῶται!

Διερχόμεθα ἐδῶ ἐν Ἡπείρῳ πονηρὰς ἡμέρας. Καθ' ἐκάστην τὰ δεινοπαθήματά μας αὐξάνουν, οἱ φόροι αὐξάνουν αὐθαίρετως καὶ αἱ καταπίσεις πολλαπλασιάζονται. Εἰς ἅπαντα τὰ χωρία ἐξῆλθον πρὸ μηνὸς εἰσπράκτορες (ταξιδάρδοι) μετὰ χωροφυλάκων, εἰς πολλὰ δὲ χωρία καὶ κατὰ ἐξανατληθέντες ἀπὸ τὰς προηγουμένους φορολογίας δὲν ἔχουν πλέον τίποτε, οὔτε λεπτὸν, ὅπως πληρώσωσι τοὺς νέους φόρους. Διὰ τοῦτο ἡ εἰσπράκτορες προέβησαν εἰς τὴν κατὰσχισιν τῶν ζώων καὶ ἐξεκίνησαν κομίζοντας αὐτὰ εἰς Ἰωάννιναν, Βοστίναν, Δέλβινα, Βόνιτσα, Φιλιάταις, Παραμυθία καὶ Πρέβεζα ὅπου θὰ τὰ πωλήσωσιν εἰς τὸ τρίτον τῆς ἀξίας των. Ἐκτὸς τούτων τῶν δυστυχημάτων (διότι μόνον ἡ ψυχὴ ἐμεινε πλέον εἰς τὸν χωρικὸν τῆς Ἡπείρου) ἡ ταξιδαρδοὶ ἀπειλοῦν ὅτι μετὰ 15 ἕως 20 ἡμέρας θὰ ἀρχίσουν νὰ εἰσπράξουν ὅλους τοὺς φόρους τοῦ ἐρχομένου ἔτους 1897, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν τουρκικὴν ἡμερομηνίαν ἀρχίζει ἀπὸ 1 Μαρτίου. Ἀλλ' ἀδιάφορον. Ἀφοῦ τὸν τοβλέιν, λέγουσιν, ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ χρήματα διὰ τὸν στρατὸν πρέπει νὰ εἰσπραχθῶν ἀπὸ τώρα εἰς φόροι καὶ αἱ εἰσπραχθῶν τοῦ 1897 κύριος εἶδος μὴ δὲν ζητήσωσιν καὶ τοῦ 1898. Ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς, διότι ἐφθάσαμεν εἰς πολὺ δεινὰς περιστάσεις καὶ δὲν βλέπομεν οὐδεμίαν βελτίωσιν. Αἱ χριστιανικαὶ τῆς Εὐρώπης Δυνάμεις ἀγάλλονται διὰ τὰς σφαγὰς τῶν Ἀρμενίων καὶ διὰ τὰς αἰνὰς ἡμῶν τῶν Ἡπειρωτῶν. Ἡ σφαγὴ ὅμως εἶνε προτιμωτέρα ἀπὸ ὅσα ὑποφέρομεν, διότι ἡ σφαγὴ εἶνε ἀνάγκαις καὶ ἐλευθερία, ἐνῶ ἡμεῖς εἰς τὴν καρδίαν μας ἔχομεν καθ' ἡμέραν σφαγὴν, γυμνοτητά, λαχτάρα καὶ λοιπὰ βάσανα.

Οἱ ταξιδάρδοι τρώγουν καὶ πίνουν εἰς τὰ χωρία, ὡς συνήθως χωρὶς νὰ πληρώνουν, εἰς τὸ χωρίον Χουλιαράδες τοῦ τμήματος Μαλακασίου ἀναγκασθέντες ἐκ τῆς μεγάλης πενίας ἐρρίζαν ἀρτζουχάλι (ἀνάφορον) εἰς τὸν

βοηθόν του βαλῆ Χρυσίδην, διότι ὁ βαλῆς ἀπο-
ζίαεν εἰς Πριεζίαν. Ὁ Χρυσίδης παρέπεφεν
αὐτοὺς εἰς τὸν διοικητὴν τῆς χωροφυλακῆς. Οἱ
Χουλιάρδες ἐξήλθον διὰ τῆς ἀναγκῆς τῶν γο-
400 περίπου δι' ἐξόδα τῶν ταξιλαρείων κατὰ
τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἐβύναζαν τοὺς βασιλικούς
φόρους, ἀφοῦ ἐπολιτύναν ὅλα τὰ ζῶα καὶ τοὺς
δημητριακοὺς καρπούς εἰς ἐξευτελισμένας τιμὰς
καὶ τοῦτο διὰ τὰ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ τὰ κонаκία,
καὶ τοὺς δαρκίους. Ὁ διοικητὴς τῆς χωροφυλακῆς
ἀπήντησεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἐξετάσας τοὺς ταξι-
λαρείους ἐπληροφόρησεν περ' αὐτῶν ὅτι ἐπληρώ-
σαν. Οἱ Χουλιάρδες ἀπήντησαν ὅτι ἐὰν οἱ
ταξιλαρεῖοι εἶχον πληρώσει θὰ ἐκμάζαν ἀπό-
δειξιν τὴν ὁποίαν πολεῖ χωρὶς δίδου καὶ ἄνευ
πληρωμῆς τῶν ἐξόδων διὰ πολλοὺς λόγους. Ἡ
ἀπάντησις αὕτη τῶν χωρικῶν δὲν ἤρρεσε ποσὶς
εἰς τὸν διοικητὴν τῆς χωροφυλακῆς διότι καὶ ὁ
ἴδιος διε κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον μετέβη
ἐκ Μετσόβου εἰς Σπάρκον μετὰ 120 στρατιω-
των, πεζῶν καὶ ἱππέων ἔκκευεν ἐξόδα περὶ τὰ
1100 γρόσια. Ὅταν δὲ ἐφυγε οὕτε ἐπληρώσαν
οὔτε κἂν ἠρώτησε τοὺς μουχτάρηδες ἀπλῶς διὰ
τὸν τύπον πόσα ἦσαν τὰ ἐξόδα. Ἀφοῦ δὲ ὁ ἴδιος
δὲν ἐπληρώσαν τότε δὲν ἦτο βεβαίως δυνατόν
νὰ θεωρήτῃ ὡς δικαίαν τὴν αἰτήσιν τῶν Χου-
λιάρδων καὶ τοιούτοτρόπως ἐξαπαχάσθη τοὺς
ταξιλαρείους καὶ πληρώσαν. Οὕτως ἄρ' ἑνὸς μᾶς
πωλὺν τὰ ὑπάρχοντα πρὸς πληρωμὴν τῶν βα-
σιλικῶν φόρων καὶ μᾶς ἐξαπαχάσθη εἰς τὴν
πληρωμὴν καὶ τοῦ προσηγοῦς ἔτους τὸ ὁποῖον θὰ
ἀρχίσθῃ μόλις μετὰ 4 μῆνας, ἐξ ἄλλου δὲν λαμ-
βάνουσιν ὑπ' ὄψει τὰ δίκαια ἡμῶν παράπονα.
Αὕτη εἶνε ἡ κατάστασις τοῦ τόπου, αὕτῃ ἡ
ἀθλιότης τῶν κατοίκων, καὶ πολλοὶ ἤρχισαν
νὰ σκέπτονται περὶ μεταναστασεύς.

— Οἱ φόροι ἐν γένει ἐδιπλασιάσθησαν. Τὸ
τεμετοῦ (ἐκτίμησις ἀκινήτων) ἐδιπλασιάσθη, ὁ
σῆρος ἐπὶ τῶν προβάτων ἠξήσθη κατὰ 2 γρό-
σια ἥτοι ἀπὸ 3 1/2 γέινε 5 1/2 γρόσια, ὁ κε-
φαλικὸς φόρος (νομοῦς) ἐδιπλασιάσθη· ὁ δὲ δι-
πλασιασμός καὶ ἀναδιπλασιασμός γίνεται εὐκό-
λως· ἀλλὰ ποῦθεν νὰ πληρώσουν οἱ δυστυχεῖς
κατοικοὶ; ποῦ νὰ εὐρύνουν τοὺς πόρους ἀφοῦ μέ-
χρι τοῦδε ἐπώλησαν ἅπαντα τὰ ὑπάρχοντά των;
— Εἰς τὰς 24 Ὀκτωβρίου δύο κοράσια καὶ
καὶ μία γυναῖκα Δακωτίτισσα ἐπώλησαν εἰς τὸ
ἀλευροπαζάρον ὀλίγα ἀραβοσιτάλευρα ποῦ ἀπή-
λυσαν ἀπὸ τὰ πτωχὰ χωράφια τῶν διὰ νὰ
πληρώσουν φόρους διὰ νὰ βγάλουν τὰ κонаκία
ἀπὸ σπητὰ των, ἡ μία αὐτῶν ἐλογάριαζε
τὰ ὀλίγα χρήματα ὅτε αἰρῆνης τῆς τὰ ἀρκεῖ
ἕως Διάπης βεδίδης, (ποῦ ἔφερνε γύρω των) τὰ
3 καψομετζήτια. Αὕτη ὅμως τὸν ἐκάρρωθεν
ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ σάβρα ἐπῆγε μαζὺ ἕως εἰς
τὴν σκάαν τῆς λίμνης ἥτοι 5 λεπτά τῆς ὥρας
διάστημα. Ἐκεῖ ἔτυχεν ὁ Ναμὴκ ἐφέντης ἀ-
στυνομὸς τοῦ στρατοῦ Ἰωαννίτης ὅστις ἐγνώρι-
σε ταῖς Δακωτίτισσας διότι ἦσαν ἀπὸ τὸ τζι-
φλίκι του, καὶ σπεύσας ἔβγαλε τὰ 3 μεντζή-
τια ἀπὸ τὸν ἀρπαχὰ καὶ τὰ ἔδωκε τῆς γυναι-
κὸς τὸν δὲ λάκπην βεδίδην τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν
Μπιμπασάν· ἂν ὅμως δὲν ἐτύγχανεν ὁ Ναμὴκ
ἐφέντης καὶ γνώριμος, θὰ πελεκιώνταν τὰ δυ-
στυχὰ ταῦτα θηλυκά μετὰ τὸν λάκπην καὶ οὐδεὶς
πολίτης ἐτολμούσεν νὰ τὸν πιάσῃ, διότι τιμο-
ρεῖται ὅστις βάλῃ χεῖρ ἐπὶ τοῦρου στρατιώ-
του, τιμωρεῖται λέγον καταδικαζόμενος εἰς τὸ
στρατοδικεῖον.

— Πρὸ δύο μηνῶν τρία κοράσια ἐκ τοῦ χω-
ρίου Κοσμερὰ εἶχον καταβῆ εἰς τὴν Λούτζαν
βρωμόβρουν νὰ πλύνουν ἀσπρόρουχα· ἐκεῖ ἐνύ-
κτωσαν σχεδόν. Ἀρβανίται δὲ παρατυχόντες
τὰ κατεβιῶσαν νὰ τὰ πιάσουν· ἡ μίξ ἐπροχώ-
ρησεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Λούτζας καὶ ἐπρωί-
μυσε νὰ πνιγῇ διότι ἡ Λούτζα ἔχει πηγάζια
μέσα. Τίλλα δύο βλέποντα ὅτι ἡ προχωροῦσα
νὰ σωθῇ ἐπίνιχ, παρεδόθησαν καὶ ἀπαχύναν
μεταφέρθησαν εἰς τὰ τουρκοχωρία των ἐν τῇ
περιφερείᾳ Μαργαριτίου καὶ Παρμουλίκας. Μετὰ
δὲ τινὰς ἡμέρας ἐνῶ περιερέετο εἰς ἐπαύρις εἰς
τὸ χωρίον Καρδουαρί τοῦ ἔρκωνέρη νέκ με
τουρκικά ἐνδύματα, καὶ τοῦ εἶπε νὰ δώσῃ εἰδῶ-
σιν εἰς τὸν πατέρα τῆς εἰς Κοσμερὰ καὶ νὰ τοῦ
εἰπῇ ὅτι εὐρίσκειται ἐκεῖ σκλάβος καθὼς καὶ ἡ

ἄλλη, ἡ δὲ τρίτη ἐπίνιχ ὁ διακονάρχης ἔδωκεν
εἰδῶσιν, ὁ δὲ πατέρας, ὁμοίως εἰς τὴν ἀρμόδιον
ἀρχὴν ὡς καὶ αὕτη ἔγραψεν εἰς τὸν Παρμου-
λίαν διὰ νὰ δώσῃ βοήθειαν εἰς τὸν Κοσμεριώτην
ἵνα ἐλευθερωθῇ τὰ δύο κοράσια· ἀλλ' ἐκτοῦ
πέρασαν ἡμέραι 20 περίπου καὶ οὐδεμίαν εἰδῶσιν
διὰ τὰ ἀποτελέσματα· ὡς σίνεται τὰ ἐκρῦψεν
καὶ ἀκολούθως θὰ σὰς γράψω.

ΕΚ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

τῇ 12 Νοεμβρίου 1896.

Τὸ Ζαγόριον καὶ ἡ ἀποστολὴ στρατοῦ. — Ἡ πείνα
τῶν νιζαμίδων. — Φόνοι ἐν Μετσόβῳ — Τὰ κατο-
ρήματα τοῦ στρατοῦ — Εἰσπραγεῖς φόρων.

Ὡς ἐπληροφόρηθημεν ἐντείνεν εἰς πολλὰ
χωρία τοῦ Ζαγορίου ἡ Διοίκισις Ἰωαννίνων ἐ-
τοποθέτησεν ἀπὸ πενήντα ἕως ἐξήκοντα
στρατιώτας, φοβούμενη ἵσως ἐξίγερσιν ἐκ μέρους
τῶν κατοίκων καὶ λαθραίων εἰσαγωγῆν ὅπλων
διὰ τὴν ἀνοίξιν. Πόσον ἀπαχύνονται ὅμως οἱ
ἀγρόδες, νομίζοντες ὅτι οἱ πενήντα ρακένδυτοι
καὶ πειναλέοι αὐτῶν στρατιώται θὰ δυνήθωσι
νὰ φέρωσιν ἀποτέλεσμα ὅταν ἡ στιγμή ἐπιστῇ,
καὶ δὲν θὰ βραδύνῃ κατὰ τὰ φαινόμενα. Ἐως
τώρα εἰς τὸ Ζαγόριον οἱ νιζαμίδες δὲν ἤρχισαν
τὰ ζουλούμια, τίς ἐγγυητὴ ὅμως καὶ διὰ τὸ
προσχεῖς μέλλον, ὅταν θὰ τοὺς δέρῃ ἡ πείνα
καὶ τὸ ψῆχος; — Δι' τοιαῦτα ὅμως καταπίσεις
τῶν Τούρκων ἀρ' ἑνὸς μὲν μᾶς δυσχερεστῶς δι-
ότι ὑπολείπουν ἀθροῖς πολλοὶ ἀλλ' ἀρ' ἑτέρου
μᾶς εὐχρηστώσι διότι ἐπιταχύνουσι τὴν ἐκπλή-
ρωσιν τῶν προαιωνίων πθώων μας. — Οἱ νιζα-
μίδες κατατροχόμενοι ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τῆς
κακομοιρίας τὸν ἐπέδωκαν ἐνταῦθα εἰς κλοπὰς
καὶ ἀρπαγὰς· οὕτω πρὸ δέκα πέντε ἡμερῶν ἔ-
κλεψαν ἐκ τοῦ ποιμνίου τοῦ Κύργου Τόπη ἐννέα
προβάτα, τῶν ὁποίων τὰ δέρματα εὐρέθησαν εἰς
τὸν ἐν Πολιτικῇ στρατιῶν τῶν. Ὡς πρὸς προ-
χθὲς ἄλλα δέκα πρόβατα ἐκλεψαν ἀπὸ τὸ ποι-
μνίου τοῦ Γεωργίου Μπαντιμπούλη, τῶν ὁποίων
τὰ δέρματα εὐρέθησαν εἰς τὸν ἐν Ζυγῷ Τουρ-
κικὸν σταθμόν. ἔνθα τῇ καταγγελίᾳ τοῦ παθόν-
τος μετέβη εἰς μουλίζιμης μετὰ δέκα στρατι-
ώται καὶ συλλαβὸν αὐτοὺς μετέφειρεν εἰς Με-
τσόβον μετὰ τῶν δερμάτων τῶν πλοικιμίων προ-
βάτων. Πρὸ ἡμερῶν δὲ ἑτεροὶ τρεῖς νιζαμίδες ἐκ
τοῦ σταθμοῦ Δοκίμι, θελήσαντες νὰ κλέψωσιν
αἰγὰς ἀπὸ τὸ ποιμνίον ἑτέρου Μετσόβιτου ποι-
μῆνος ἀνηλιώτου, οὗτινος μοι διαφεύγει τὸ ὄνο-
μα, ἠννοήθησαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ διὰ νὰ μὴ κα-
ταγγεῖν εἰς τὸν Μπιμπασάν, εἰς ἐξ αὐτῶν
ἔστρεψεν ἐναντίον τοῦ τὸ ὄπλον καὶ πυροβολήσας
ἀρπῆκεν αὐτὸν ἄπνον. Τὴν ἐπομένῃ μετέβησαν
ἐπὶ τόπου ὁ Ἀστυνόμος καὶ ὁ Μπιμπασάν καὶ
ἐνεργήσαντες ἀνακρίσεις ἀνεκαλύφθησαν οἱ ἐνο-
χοὶ ἀλληλοπροδοθέντες, ἀλλὰ δύο μόνον ἐξ αὐ-
τῶν συνέλαβον τὸν κυρίως δράστην καὶ ἕνα συν-
εργόν, τοῦ ἑτέρου λιποτακτικῶς καὶ κατα-
φυγόντος εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος. Τὶ τὸ ὄφελος
ὅμως ἀρ' οὐ ἔχρησεν οἰκογενειάρχης ἄνθρωπος μὲ
γυναῖκα καὶ τρία ἀνήλικα τέκνα. Ὡς καθὼς
βλέπετε τὰ ἔχομεν πολὺ ἄσχημα καὶ ὁ Θεὸς νὰ
βάλῃ τὸ χεῖρ του, τοὺς μουχτάρηδες καλοῦν καθ'
ἐκαστὴν εἰς τὸ Χουμικὴν καὶ τοὺς διατάττου-
ν αὐστηρῶς νὰ ἐπισπένδωσι τὴν εἰσπραξίν τῶν
φόρων τοῦ 1896 μέχρι τοῦ παρὰ καὶ ὅσοι μὲν
εὐποροῦν θὰ πληρώσουν, ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς ὁ-
μως θὰ γεμίουν αἱ φυλακαί.

ΕΣΧΑΤΩΣ ἐν Ἀργυροκάστρῳ ἡ τάξις
διασπασθῇ ἐντελῶς. Καθ' ἐκαστὴν συμβαί-
νουνσι κλοπαὶ καὶ ἄλλα πράξεις ἐμβάλλουσιν
ποὺς κατοίκους εἰς φόβον. Αἱ ἀρχαὶ ἀφίουν
ἀμέσως ἐλευθέρους τοὺς συλλαμβανόμενους
παραξίας. Οἱ δὲ Ὀθωμανοὶ εὐρίσκονται πε-
φοβισμένοι ἕνεκα τῶν περιπελεκισμένων πολι-
τικῶν καὶ ἀγνοοῦσι τί θὰ γεννήσῃ ἡ ἐπιούσα.

ΕΓΓΩΣΘΗ διὰ τὰς τὸ χωρίον Μηλιῆς
τοῦ Μαλακασίου ὁ Τουρκικὸς στρατὸς συνε-
πλάκῃ πρὸς ἀγνώστους οἰκτινὲς θεωροῦνται
ἐπαναστάται.

ΕΚ ΚΟΡΥΤΣΑΣ

12 Νοεμβρίου

Πρὸ πολλοῦ ἦδη χειμὼν ἐνέσκηψεν εἰς τὰ
χώρα ἡμῶν αἱ δὲ χιῶνες μετὰ τὸν οὐλοῦν
εἰς τοὺς ἐπαναστάτας ὁρέων ἐκάλυψαν καὶ αὐτοὺς
τὴν ἀπρόσιτον εἰς αὐτοὺς πόλιν ἡμῶν ὡς
ἐπομένον ἦτο ὅ τὸ χειμῶνος κλύδων κατεβί-
βον ἐπαναστατικὸν τὸν παλῆντα ἀλλοτὴν λα-
πρὸς τὸ μέρος του, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτοῦ
πλείστους δούος ἡ τύχη ὠδήγησεν ἐς ὁπῶν τοῦ
παρὰ τὸν ἀθῶν τὸ καὶ ἐνόησε ἀδικίαν·
Μολοντοὶ ὀλίγοι ἐκ τῶν ἐπαναστατῶν ἐπε-
σφῆσαν τὰ μέρη ἡμῶν ἐν τούτοις τολμῶν νὰ
πῶ ταῦτα εἶναι τὰ περισσότερον ὑποστάται
ἕνεκα τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν. Διότι ἔτυχον
εἶναι ὑπὸ τὴν διοίκησιν Μουσετακίην ρακινῶν
Ἀνατολίτου ἀφορμὴν μόνον ζητοῦντες καὶ τὴν
ἰὸν τοῦ φανατισμοῦ νὰ ἐκχύσῃ καὶ τὰ θύλακα
τοῦ νὰ πληρώσῃ. Πρὸς τοῦτο εὐθὺς μετὰ τὴν
ἐμφάνησιν τῶν ἐπαναστατῶν συνεταρίστησαν
τοῦ δισκοῦντος τὸν ἐνταῦθα στρατὸν Μπατα-
σιν καὶ περικυρρίζοντες τὰ χωρία συλλαβόν-
των ὡς ὑποκτον τὸν τυχόντα, ἀλλοίμονον εἰ
τὸν μὴ ἔχοντα διακρίσῃ, ἀποδείξει τῆς ἀ-
μνηστίας τῶν δὲν εἶχον σημασίαν μόνον ἐντι-
σκέπτετο τὸν εἰσπράκτορα τῆς ἐταιρίας ἡλε-
θεροῦτον. Ἀλλεπαλλήλα παρὰ πᾶσι δι-
σθῆσαν εἰς τὸν νομάρχην τῶν Βιτωλίων ἀλλὰ
καὶ οὗτος μ' ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν δὲν ἤ-
κουσεν νὰ περιορίσῃ αὐτοὺς διότι κατὰ βούλη-
σιν διέστρεφον τὰ πράγματα καὶ τὸν ἀθῶτον ἐ-
τὸν πλέον ἐνοχον παρίσταν· ἡδονικὸς δὲ ἐπὶ το-
λους νὰ ζητήσῃ εἰς Βιτωλία τινὰς τῶν καὶ
αὐτοὺς ἐνόχων καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν πρώην
ἀνάκρισιν ἀπέλυσεν αὐτοὺς. Κατὰ τὴν ἐνταῦθα
ὅμως ἐπιστροφήν των εἶχον τὸ θράσος νὰ τοὺς
φυλακίσωσι μέχρις ὅτου ἐπισκεφθῶσι τὸν τα-
μειὰν αὐτῶν.

Πολλὰ χωρὶς σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἦλθον
ἐνταῦθα παραπονοῦμενα κατὰ τὸν ἀποσπασμα-
τικὸν καὶ τὸν διευθυνόντων αὐτὰ ἀλλὰ πᾶσι
δυσκλόν νὰ εἰσκαυθῶσιν ἀφοῦ ὁ πρὸς δὲ τὰ
πράγματα ἀπηρῶντο τὸ ἴδιον ὁ ὑποκλόν·
Δὲν ἤρκεον δὲ τὰ ἀποσπασματα μόνον ἀλλὰ
ἐστρατολόγουν καὶ ἄτακτα (Βασιζούζουκος) ἐκ
τῶν περιγύρων.

Ἡ εἰσπραξὶς δὲ τῶν βασιλικῶν φόρων γί-
νεται πολὺ καταπιεστικὴ τὰ πάντῃνα δὲ ὑπάρ-
χοντα οὐ μόνον οἱ χριστιανοὶ ἀλλὰ καὶ οἱ τουρ-
κοὶ πολλοὺς βέηδες ἕνεκα τῆς ἐπιτροπῆς των καθύπε-
ροῦντας μεγάλα ποσὰ εἰς τὸ δημόσιον ἔθελον
ὑπὸ κράτησιν καὶ τὰ κινήτα τὰ ἐξέβλησαν
τὴν ἀγορὰν· εἰσπράττουσι δὲ οὐχὶ καθὼς συνήθη
τὴν ἀνάλογον δόσιν ἀλλὰ τὸ δι' ὅλον τὸ ἐπὶ
ποσόν· ὥστε ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα εἴμεθα
ἀρκετὰ ἐκκοινοποιημένοι.

Τὰ κοινοτικά ἡμῶν βαίνουνσι κατ' εὐχὴν ἡ-
ρις τῇ ῥέκτῃ καὶ πολυμαθεῖ μητροπολίτῃ ἡμῶν
κ. Γερβασίῳ τῷ κατορθώσαντι οὐ μόνον τὰ
διαμαρτυρούμενα μερίδια καὶ συμφιλίωσιν ἀλλὰ καὶ
τὰ οικονομικά τῆς κοινότητος ὅπου νὰ βελ-
τιώσῃ.

Ἡ σκανδαλώδης δίκη τῆς κοινότητος μετὰ
τοῦ Δημητρίου Χαρίτζι ἔλαβε πέραν, διότι ἡ
Κων)πόλεως ἀπόφασις ὑπῆρξεν εὐνοϊκὴ εἰς τὴν
ἐπόμενον διὰ τὴν κοινότητα. Μόνον δὲ ὅταν ἐ-
ξήλθον εἰς πλειστηριασμὸν τὰ κτήματα τοῦ ἡ-
γετῆ τοῦ κύριος οὗτος, διότι οὕτως πρέπει νὰ
χαρακτηρισθῇ ὁ προτιθέμενος νὰ καταχρησθῇ
ἱερὰ χρήματα ἐκ τῶν τόκων τῶν ὁποίων συντε-
ροῦνται τὰ σχολεῖα τῆς πατρίδος μας ὅτι, ὅτι
ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ ἐπιτίμιον ἐκ τοῦ οικονομικοῦ
πατριρχεῖου τὸ πᾶντι ἡ δικαιοσύνη ἐστὶν
καὶ ὀθωμανικὴ. Ἦδη δὲ φροντίζει παντὶ σπῆ-
ματι ἀφοῦ ἐπλήρωσε τὸ ἐξ 675 λίρῶν ὀθωμανικῶν
καθυστερούμενον χρέος του νὰ ἀρῇ τὸ ἐπιτίμιον
ἀλλὰ ἀγνοοῦμεν ἂν θὰ τὸ κατορθώσῃ ὅτι πρὶν
πεῖ νὰ χρησιμοῦσιν οὐκ ἀνεκτικῶς εἰς ἄλλους
τοιούτους τὸν διανοομένους ἂν καὶ δὲν εἴνε δυνα-
τὸν νὰ εὐρεθῇ ἄλλος τις μετὰ τὴν τοιαύτην ἐξέ-
τελσιν αὐτοῦ. Ἡ κοινωνία ὅμως ἡμῶν δὲν ἐ-
ποδεῖται τὸν Δημήτριον Χαρίτζην τὴν πλε-
νὴν ταύτην διότι αὐτὸς γέρον ἦδη, καταβόλῃ
μέγας καὶ ἐμπαθὲς δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτούμενην

κρίσιν, ἀλλὰ εἰς τοὺς υἱοὺς του καὶ πρὸ πάντων
εἰς τὸν Ἐπαμεινώνδαν εἰς τὸν ὁποῖον ἰδιαιτέρην
τρεφεῖ σπορὴν καὶ τὸν ὁποῖον πρὸ τοῦ ἐπιτιμίου
ὅτε εὐρίσκετο εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς
κοινότητος πρὸς συμβιβασμὸν προσεκάλεσεν αὐ-
τόθεν διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῇ καὶ οὗτος ἀντὶ
νὰ τὸν παρακινήσῃ νὰ ἐνδύσῃ εἰς τὴν δικαίαν
ἀπάντησιν τῆς κοινότητος τούτων τὸν ἀπέ-
τρεψεν. Εἰς δὲ τὰς φρονίμους καὶ πατρικὰς τοῦ
μητροπολίτου ἡμῶν συμβουλὰς αὐθάδέστατα ἀ-
πῆντησεν ὅτι οὐδεμίαν σημασίαν εἰς τὸ πατρι-
αρχικὸν ἐπιτίμιον ἀποδίδει. Ἀφίονεν εἰς τὴν
κρίσιν τοῦ κοιντοῦ ὁποῖος τις ἐπιστήμων ἡμερὰν
τινὰ θὰ δράσῃ ἐν τῇ κοινότητι.

Ἡ πόλις ἡμῶν ἐκοσμήθη ἐφ' ὅσον διὰ δύο λαμ-
πρῶν κτιρίων τῆς μητροπόλεως τῆς πρὸς τριε-
τίας πυρποληθείσης τῆς ὁποίας ὁ ἀδίδμος Θεω-
μάς Ἀδῆμ ὁ πρὸ ἐνὸς ἔτους ἐν Αἰγύπτῳ ἀπο-
θνήσκας δι' ἀφειδύς δωρεὰς ἔκτισε καὶ τοῦ παρ-
θεναγωγίου ὅπερ ἐν Βουκουρεστίῳ ἀδελφοὶ
Δούρου ἰδίως ἀναλώμασι τῇ κοινότητι ἡμῶν
ἐδωρήσαντο καὶ τὸ ὁποῖον προτίθενται νὰ προ-
κοδοτήσωσιν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ἡ ἐν Λονδίνῳ διαμένουσα πριγκίπισσα
Εὐγενία Χριστοφόρου Παλαιολόγου Νικηφόρου, ἡ
δικαιούσα, ὡς γνωστὸν, τὸν θρόνον τῆς Κων-
σταντινουπόλεως, προεβίβη ἐν συνεννοήσεως μετ'
ἄλλων εἰς τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς ἐκ κυριῶν,
τῆς ὁποίας πρόεδρος ὤρισθ' ἡ ἰδία, πρὸς συλλο-
γὴν ἔργων ὑπὲρ τῶν Κρητῶν. Αἱ ἐνέγειται τῆς
δὲν ἔμειναν ἄκαρποι. Καθ' εὐχαρίστως πληρο-
φορηθεὶς ἐκ Κρήτης, ἡ πριγκίπισσα ἀπέστει-
λεν ἐκ Λονδίνου εἰς τὴν Δεσποινίδα Ἀνναν Πα-
παδογιαννάκη εἰς Χανιά κιβωτίον πλήρες ὑπα-
ρκμάτων ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς Τουρκικῆς κα-
κοδοικῆς. Ἡ πριγκίπισσα Εὐγενία τὴν ἀ-
ποστολὴν τοῦ κιβωτίου συνοδεύει διὰ φιλόφρονος
ἐπιστολῆς, δι' ἧς ἐκφράζει τὸν εὐκρινὴ πόνον
τῆς διὰ τὰ δεινοπαθήματα τῶν Κρητῶν.

— Ἐκ τῶν ἄρθρων, δι' ὧν πάντα σχεδὸν
τὰ ρωσικὰ ῥύλλα ἐπανηρύσαν τὴν ἐκατοστὴν
ἐπέτειον τοῦ θανάτου τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης,
ἀξιοσημείωτον εἶναι τὸ τοῦ «Ν. Χρόνου». Ὁ
ἀρχισυντάκτης αὐτοῦ Σαυβόριν εὐρίσκει κατα-
φαντὴ ἀναλογίαν μεταξὺ τῶν σημερινῶν περι-
στάσεων καὶ τῶν χρόνων τῆς Αἰκατερίνης, ὡς
καὶ τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἡ Ζωὴ Παλαιολό-
γου, νυμφευθεῖσα τὸν Ἰβάν Γ', ἔφερεν αὐτῷ ὡς
πρόικτον τὴν βυζαντινὴν κληρονομίαν καὶ παρ-
εκίνησε τὸν σύζυγον εἰς τὴν ἀπόσεισιν τοῦ τουρ-
κικοῦ ζυγοῦ. Ἐκτοτε ἐγενήθη διὰ τὴν Ρωσ-
σίαν τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα. Ἡ Αἰκατερίνη
κατήγαγε λαμπρὰς κατὰ τὸν Τούρκον νίκας καὶ
περήνησεν τὸ ὀθωμανικὸν κράτος εἰς τὴν ἐνστώ-
σαν ἀδυναμίαν. Ἡ Αἰκατερίνη ὡς γνωστὰ Ρωσ-
σίᾳ ἐξεδίκασε τὴν τεταπεινωμένην ὀρθοδοξίαν,
ἐπίστευσε δ' ἀρκαδύνει εἰς τὴν νομιμότητα
τῶν ρωσικῶν ἀξιώσεων ἐπὶ τῆς βυζαντινῆς
κληρονομίας καὶ τὴν πίστιν ταύτην μετέδωκεν
εἰς τοὺς στρατηγούς καὶ τοὺς πολιτικούς της
καὶ τὸ ρωσικὸν ἔθνος σύμπαν. Οὕτως ἐγένετο
τὸ ὄνομα τῆς ἀθάνατον. Ἀλλ' ἐρτάζουσα τὴν
μνήμην τῆς μεγάλης αυτοκρατορίας, ἡ Ρωσσία
ὀφείλει ν' ἀναμνησθῇκατ' εὐγνωμόνας καὶ τῆς
Ἑλληνίδος πριγκίπισσας, ἥτις πρὸ τετρακοσίων
καὶ ἑπένεκα ἔτων μετέφερε τὴν βυζαντινὴν
κληρονομίαν εἰς Μόσχαν.

— Καθ' ὃ ἀγγέλλεται ἐκ Τραπεζοῦντος τὴν
παρελθούσαν Τρίτην ἐγένετο τὸ ἐξῆς χαρακτη-
ριστικὸν ἐπεισόδιον, ὅπερ πολὺ πιθανὸν νὰ προ-
καλέσῃ διπλωματικὴν τινα ἐνέργειαν. Ἐνῶ τὸ
ρωσικὸν ἀντιπλοῖον, ἀφοῦ παρέλαβεν ἐπιβίβας
καὶ ἐμπορεύματα, ἠτοιμάζετο ν' ἀποπλεύσῃ,
ἀφ' ὧν ὁ μὲν ὀθωμανὸν ἐμπορὸν καὶ λεμβούχον,
εἰσπλῆεν δὲ τὸ ἀντιπλοῖον καὶ ἔχτει ἵνα πα-
ρμημένη αὐτὸ ἐπὶ τὴν ἀκμὴν ὥραν πρὸς παρα-
λαβὴν ἐμπορευμάτων. Εἰς τὰς διαμαρτυρίας
τοῦ πλοίαρχου, οἱ ὀθωμανοὶ ἔσυρον μαχαίρας
καὶ πολύκροτα, οὕτως δὲ ἠνάγκασαν τὸ ἀντι-
πλοῖον νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ λιμένι, ὑπέκρινεν εἰς
τὰς τουρκικὰς ταύτας ἐπιβλάς καὶ ἀπαιτήσεις.

ΑΙ ΕΝ Ἡπείρῳ καὶ ἀπέναντι τῆς Κερ-
κυρας ὀθωμανικαὶ φρουραὶ ἀνεστατώθησαν
ἐσχάτως διὰ κινητοποιήσεως καὶ αὐξήσεως
τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, ἕνεκα πληροφοριῶν τοῦ
ἐν Κερκύρᾳ προξένου ὅτι πρόκειται νὰ ἐξελ-
θῇ εἰς Ἡπείρον μὲν πολυάριθμον σῶμα ἐπα-
ναστατῶν ὁ συνταγματάρχης κ. Στεφάνου
ὁ καὶ κατὰ τὸ 1878 ἐξεληθῶν. Ὁ ἀπόπλους
τῶν ὀθωμανικῶν σημαίων πλοιαρίων δὲν
ἐπετράπη ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, οἱ δὲ λεμβοχοὶ
Ἀγίων Σαράντα διατελοῦσιν ὑπὸ αὐστηρὰν
ἐπιτήρησιν τῶν ἀρχῶν.

ΚΑΤΑ πληροφορίας ἐκ Λαρίσης δύο μι-
κρὰ νέα ἐπαναστατικὰ σώματα ἐξήλθον
προχθὲς εἰς Μακεδονίαν ὑπὸ ἀρχηγούς γινώ-
σκοντας καλῶς τὸ Μακεδονικὸν ἔδαφος.

ΚΑΘ' Ἀ γράφουσιν ἐκ Θεσσαλονίκης οἱ
εἰς τὰς αὐτῆς τουρκικὰς φυλακὰς κρατούμε-
νοι Ἕλληνες ἀντάρται τηροῦσι ἐξαιρέτων
διαγωγῆν εἰς τὰς ἀνακρίσεις εἰς τὰς ὁποίας
ὑποβάλλονται διὰ παντοίων πιέσεων καὶ κα-
κοποιήσεων. Οὐδὲν οὐδὲν ὁμολογήσαν μέ-
χρι τοῦδε δυνατόν νὰ χύσῃ φῶς ἐν τὸν
σκοπὸν ἐν ἐπιδοκίμῳ νὰ ἀνακαλύψωσιν αἱ
ὀθωμανοί. Τούταντίον οἱ ἐπαναστάται δη-
λοῦσιν εἰς τὰς ἀρχὰς ὅτι ἡ ἐισβολὴ αὐτῶν
εἰς Μακεδονίαν οὐδὲν ἐχθρὸν σκοπὸν εἶχε
κατὰ τῆς Ὀθωμ. ἀρχῆς διότι ἐσκόπουν νὰ
ὑπερασπίσωσιν τὴν χώραν ταύτην ἀπὸ ἄλλου
ἐχθροῦ, ἐὰν δὲ εὐρέθησαν ε

ἐπεμψεν εἰς τὸν Σ. Μητροπολίτην 2000 δραχμὰς ἵνα διανεμηθῶσιν εἰς τὰς παθούσας οἰκογενείας.

— Ἐν τῇ ναύσῳ τῶν ἀνακτόρων ἐψάλη τὴν Κυριακὴν δοξολογία εἰς τὴν παρέστη ἅπανα ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια ἐχοροστάτησε δὲ ὁ σέβας. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ὅστις μ. μ. μετέβη εἰς Βατραχονήσιον καὶ διένειμεν εἰς τὰς παθούσας οἰκογενείας ὑπὲρ τὰς 1000 δραχμὰς.

— Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν κ. ὑπουργὸς ἐξέφρασε δι' ἐγγράφου πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς θαυματικῆς μοίρας κ. Ραϊνέκ καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τοὺς κυβερνήτας τῶν ἐν Πειραιῇ ξένων πολεμικῶν σκαφῶν θερμὰς εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ εὐγενεῇ καὶ ἀποτελεσματικῇ προθυμίᾳ ἣν ἐπέδειξαν αὐτοὶ τε καὶ τὰ πληρώματα κατὰ τὴν φοβεράν νύκτα τῆς καταστροφῆς. Ὁ κ. ἀρχηγὸς ἐξέδωκεν ἡμερησίαν διαταγὴν ἐκφράζων καὶ εἰς τὰ πληρώματα τῶν ἡμετέρων πλοίων τὰς αὐτὰς εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἀξίῳ παντὸς ἐπαίνου ζήλῳ τῶν.

— Εἰς συνεδρίασιν τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας γενομένην ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Διαδόχου ἀπεφασίσθη ἡ ἀναστήλωσις τοῦ λέοντος τῆς Χαϊρωνίας καὶ ἡ περισυλλογὴ τῶν λειψάνων τῶν Θηβαίων ἱερολογητῶν.

— Ἐκ τῆς γενικῆς λίσχης τῶν ἀξιωματικῶν 250 ἀξιωματικοὶ τοῦ πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ ἀπέστειλαν εἰς τὸν Διαδόχον τὰς παραιτήσεις τῶν. Τὸ γεγονός παρήγαγεν ἐκπληξιν καὶ ποικιλοτρόπως σχολιάζεται.

— Ὁ Μπούρας δὲν ἐπανῆλθεν ἐκ Μακεδονίας ὡς ἐγράφη. Ἐγώσθη μόνον ὅτι εὐρίσκεται εἰς ἀσφαλὲς ἔδαφος.

— Κατ' εἰδήσεις ἐκ Σύρου τὴν παρελθούσαν Τετάρτην διῆλθεν ἐκεῖθεν μεταβαίνων εἰς Κρήτην ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς δικαστικῆς με-

ταρρυθμίσεως ἐπιτροπῆς Κωστάκης ἐφένδης Βαγιαννης.

— Μεγάλῃ τρικυμία ἐπικρατεῖ ἀνὰ τὰς λαγῆς τῆς Ἰταλίας καὶ τοῦ Εὐξείνου, ἐνεκὰ δὲ τούτου πολλῶν ἀτμοπλοίων καὶ ἰστιοφόρων ἐπῆλθε καθυστέρησις. Τινῶν πλοίων, καταληφθέντων κατὰ τὴν ὥραν τῆς καταιγίδος, ἀγνοεῖται ἐντελὼς ἡ τύχη.

— Ἡ ἐν Πειραιῇ ἐπιτροπὴ συνέλεξε 5000 δραχμὰς ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς καταστροφῆς, αἵτινες θὰ διανεμηθῶσι μετὰ τῶν ὑπὸ Σ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ἀποσταλείσων ὀκτακισχίλιων δραχμῶν. Διανεμήθησαν δὲ περὶ τὰ 300 κλινοσκεπάσματα καὶ ἄλλα εἶδη ὑπὸ τοῦ κ. δημάρχου Πειραιῶς. Ὑπὲρ τῶν παθουσῶν οἰκογενειῶν προσήνεγκε 1000 δραχμὰς ὁ αὐτόθι πρόξενος τῆς Γαλλίας.

— Ὁ νέος προφῆτης Ἀθανάσιος Χριστογιαννόπουλος ἐδικάσθη χθὲς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Πάτραις πλημμελειοδικῶν κατ' ἀντιμωλίαν καὶ κατεδικάσθη εἰς φυλάκισιν ἐνὸς ἔτους καὶ εἰς πενταετὴ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν.

Ὑποστάντες τὰς εἰς τὰ γενικά μαθήματα ἐξετάσεις αὐτῶν οἱ φητῆται κ. κ. Εὐδόξος Ἀναστασιάδης ἐκ Ζαγορίου καὶ Δημ. Τζανόπουλος ἀνεψιὸς τοῦ μητροπολίτου Βελλῆς ἤρριστεσαν.

— Ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀλμυροῦ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα διὰ Θεσσαλονίκην, Δράμαν καὶ ἄλλαχοι ἡ ἐκ Μακρύνου τοῦ Ζαγορίου ἀξιότιμος κυρία Μαρίνα Μωραΐτου μετὰ τῆς ἀξιεράστου θυγατρὸς τῆς, τῆς δεσποινίδος Γλυκερίας. Ταῖς εὐχόμεθα καθ' ὅλον τὸ ταξίδιον καλὸν κατευδίσιν.

Γ. Σ. Π. καὶ Ι. Σ.
— Ἀφίκετο ἐκ Σμύρνης ὅπου εἶχε μεταβῆ δι' ὀλίγας ἡμέρας ὁ κ. Ἀθανάσιος Σαλαμάγκας καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Ἰωάννινα ὅπου ὁριστικῶς πλέον ἐγκαθίσταται τελέσας τοὺς ἀρραθῶνας αὐτοῦ μετὰ καλλιστής δεσποινίδος τῆς θυγατρὸς τοῦ αὐτόθι ἐμπόρου κ. Περονᾶ. Εἰς τὸν κ. Σαλαμάκα νέον εὐέλπιδά ἡπειρώ-

την μετὰ καλὰ καὶ πατριωτικὰ αἰσθήματα εὐχόμεθα κατευδίσιν καὶ εὐτυχίᾳ τὴν ἐν Ἰωάννινοις ἀποκατάστασιν τοῦ.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ, 18 Νοεμβρίου, 10 π. μ. — Σήμερον ἀφίκετο ὁ γενναῖος ὀπλαρχηγὸς Λεπενιώτης μετὰ τοῦ Σαράντη, Βρακά, Τσιούτσια, Τσιώρη Καλαμάτα, Τσάμη, Νακοπούλου, Οἰκονόμου, Ταφίκη, Σπεργίου, Σουλιώτου, Στεργιοδούλου, ἀφ' οὗ συνεκρότησαν κατὰ τὴν δευτέραν τῶν εἰσβολῶν τὰς μάχας, περὶ ὧν ἐγράφη ἤδη. Τὴν παρελθούσαν Τετάρτην, ὅπσιν τοῦ σταθμοῦ Τσοῦκας πρὸς τὴν Δεσκάζαν, ἐλόκληρον τὴν ἡμέραν ἡκούοντο συνεχεῖς πυροβολισμοί. Λέγεται ὅτι ἐπορεύετο τὸ σῶμα τοῦ Βελοῦλα καὶ Καρβελά. Ἐπιβάντες σήμερον ἐλθὼν διηγείται, ὅτι τὸ σῶμα Βελοῦλα καὶ Καρβελά συνεπλάκη πρὸ ἡμερῶν ἔξω τῶν Γρεβενῶν εἰς θέσιν Λογγᾶ μετὰ 60 ἱππέων, φονεύσαν 10 ἐξ αὐτῶν ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀπολείας τῶν ἐπαναστατῶν. Ὁ Λεπενιώτης βεβαίως τὴν ὑπαρξιν τοῦ Μπούρα καὶ τὴν τηλεγραφηθεῖσαν μάχην τοῦ Χορόβου.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 18 Νοεμβρίου. Βεβαιούται ὅτι ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ρωσσία κατήρτισαν ὁριστικῶς τὸ σθένος τῆς κοινῆς ἐνεργείας τῶν ἐν τῷ οἰκονομικῷ ζητηματι τῆς Τουρκίας.

BIENNE, 30 Νοεμβρίου. Ἐκ πλείστων ἀποδείξεων πιστεύεται, ὅτι οὐδεμίαν πονδαίαν μεταβολὴν ἔνδυνάται τις νὰ ἐλπίζῃ ἐν Κωνσταντινουλῇ.

ΚΩΝ/ΠΟΛΙΣ, 17 Νοεμβρίου. Κατὰ τινὰ φήμην ἡ πρεσβευτὴ οἱ ὅποιοι μένουσιν ἐν Κωνσταντινουλῇ, θὰ ἀνακληθῶσιν ὑπὸ τῶν οἰκείων κυβερνήσεων ὡς καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἀνεχώρησαν ἤδη.

BIENNE, 17 Νοεμβρίου. Τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Αὐστρουγγαρίας ἐν Πετροπόλει ἅμα ἐπιστολῇ εἰς τὴν ρωσικὴν πρεσβευσάν ἡ πρώτη φροντίς ἔσται νὰ προπαρασκευασθῇ τὴν ἐπίσκεψιν ἣν ὁ Φραγκίσκος Ἰωσήφ θὰ κάμῃ πρὸς τὸν Τσάρον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Τὸ καφενεῖον τῆς Ἠπείρου τὸ διευθυνοῦμενον ὑπὸ τοῦ κ. Κώστα Εὐθυμίου μεταφέρθη ὀλίγον κατωτέρω τῆς Νέας Ἀγορᾶς ἐπὶ τῆς πλατείας Βαρβακείου.

ΑΝΑ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟΝ

Τοπογραφικαὶ σελίδες.

Τοὺς λαοὺς τῆς Ἠπείρου ὀλίγοιςτοί ἐμελέτησαν καὶ περιέγραψαν καὶ οὗτοι κυρίως ξένοι, μήτε χρημάτων, μήτε κόπων φεισθέντες. Πλὴν τοῦ Λήκ, Χόλλανδ, Πουκεθέλ, Χάν καὶ ἄλλων πολλῶν, οὐ πρὸ πολλοῦ ὁ γάλλος Charle Bernard λαμπρὰν καὶ ἐκτενῆ ἐδημοσίευσεν περιήγησιν τῆς Ἀνω Ἠπείρου, ἐπ' ἐσχάτων δὲ καὶ ὁ γερμανὸς Βίγγχανδ πολυτίμους ἐγράψε σελίδας περὶ Ἠπείρου τε καὶ Μακεδονίας, ὡς ἐπεσκέφθη. Τίς ἐκ τῶν ἡμετέρων ἠθέλησε νὰ μᾶς γνωρίσῃ τοὺς τόπους τούτους, εἴτινες πολλὰ τὰ ἀξία περιγραφῆς θέματα δύνανται νὰ παράσχῃ καὶ πολλὰ τὰ σπουδαῖα, πρὸς λύσιν πλείστων ζητημάτων, πρὸς ὠφέλειαν ἅμα καὶ τέρψιν;

Δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν βεβαίως ὅτι ἐγὼ δύναμαι ν' ἀναπληρώσω τὴν ἐλλείψιν, ἐν τούτοις προβαίνω, ὅπως ἄλλοι μελετήσωσι σπουδαίως τὰ ἀρχαῖα ἐδάφη τῆς Ἠπείρου καὶ διαλευκάνωσι πλεῖστα ἐκ τῆς χωρογραφίας αὐτῆς, ἥς πετώντι καλὰ μὲν τὴν τοπογραφίαν θὰ σκιαγραφῇσιν ἐν ταῖς ἐφεξῆς. Καὶ δὴ ἀρχομαι ἀπὸ τὴν Μικρὰν Μουζεκιὰν ἀνακαλὼν τὰς ζωνὰς ἐπὶ ἐντυπώσεις γενομένην ἄλλοτε περιοδείας ἀνὰ τὴν χώραν ταύτην καὶ τακτοποιῶν τὰς τότε-ληφθεῖσας σημειώσεις μου.

Ἡ μικρὰ Μουζεκιὰ.

Παιδιάς Αὐλῶνος. Τοῦ ἡλίου προκύψαντος λαμπρὸν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος ἐκ τῶν περὶ τὰ Κάνρινα ἀρχαίων φρουρίων κατέλειπον τὴν ἐλαιοσκεπαστον πόλιν τῆς Αὐλῶνος καὶ ὠδεύσα βορειοδυτικῶς διὰ τῆς πεδιάδος αὐτῆς, ἔχων πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ οὐ μακρὰν τὴν θάλασσαν τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, μετὰ μίαν δ' ὥραν διῆλθον παρὰ τὴν παράλιον Παλαιὰν Ἀρταν, πλησίον φρεατος.

Ἡ Παλαιὰ Ἀρτα χωρίον ἐστὶν ἐξ ἑκατὸν πεντήκοντα οἰκίων παλαιῶν μετὰ στενῶν ὁδῶν οἱ κάτοικοι ὁμιλοῦσιν ἅπαντες τὴν Ἑλληνικὴν, τὴν δὲ Ἀλβανικὴν μόνον οἱ ἐμπορευόμενοι ἄνδρες γνωρίζουσιν. Ἀπὸ τοῦ Ἀργυροκάστρου καὶ

ἐντεῦθεν ἐσωτερικῶς καὶ ἀπὸ τῆς Πάργας καὶ ἐντεῦθεν παραλίως μόνον Ἀλβανιστὶ ὁμιλοῦσι πῶς δὲ διεσώθη ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἰς τὴν Παλαιάν Ἀρταν καὶ εἰς τὸ παράλιον ἐπίσης χωρίον τῆς Χειμάρρας Δρυμάδες μόνον, οὐχὶ ὀλίγον περιέργον ἐστίν.

Οἱ Παλαιοαρτινοὶ ἐμπορεύονται κυρίως εἰς Αὐλῶνα, ἐνθα πωλοῦσι τοὺς ἰχθῦς, οὗς συλλαμβάνουσιν ἐν τοῖς παραλίωσι καὶ ἰδίως ἐν τῇ παρακειμένῃ μικρᾷ λίμνῃ (βιδάρι), ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας νησιδίον ἐστὶ ἔχον κατοίκους καὶ φύλακας τοὺς ἐν τῇ αὐτόθι Μονῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Σβερνέτζι μονάζοντας μοναχοὺς. Ἀλλ' ἡ Παλαιὰ Ἀρτα γνωστὴ ἐστὶ καὶ διὰ τὰς σπουδαίας ἀμπέλους, ἐξ ὧν γείτων πόλιν πορίζεται τὸν ἡδύτατον καὶ παχὺν καὶ βαθυμέλαινα οἶνον.

Ἐν τῷ κατὰ τὴν ὁδὸν φρέατι, παρ' ᾧ διῆλθον, γυναῖκες πολλὰ αἱ μὲν ἤντλουν, αἱ δ' ἐπλυνον μεγαλοφῶνως ὁμιλοῦσαι καὶ εἰς γέλωτας συχνοὺς παραδιδόμεναι. Ἦσαν ἅπανσι νέαι καὶ εὐεϊδεῖς, ἔφερον δὲ ἀπλοῦν κυανοῦν ὄρεμα ἐπὶ τοῦ σώματος, μικρὰ ζώνη περιέσφιγγε τὴν ὀσφύν, τοὺς γυμνοὺς πόδας εἶχον ἐντὸς ἐγχωρίων μικρῶν ἐμβάδων, ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς λευκὸν κρήδεμνον.

Μετὰ τρεῖς ἐντεῦθεν ὥρας, ὁδεύων πάντοτε διὰ τῆς πεδιάδος πρὸς τὰ ἑνδόν καὶ παρὰ μικρὰ χωρία, γέωμορα ἀγᾶδων καὶ βέηδων ἐντοπιῶν καὶ ἐξ Ἀργυροκάστρου, ἀφῆλθον εἰς τὸν ποταμὸν Ἀῶν, τὸν Βοῦσα καὶ Βιῦσαν καὶ Ἀλβανιστὶ Βιῦσαν ἤδη λεγόμενον, ὅστις ἐρχόμενος ἀπὸ τῆς ἐν Ἠπείρῳ Βλαχοελληνικῆς κώμης Βωβούσης καὶ πολλὰ κατὰ τὴν πορείαν τοῦ ποταμίου καὶ παραποταμίου δεχόμενος, διέρχεται διὰ τῆς Πρεμετῆς καὶ κατὰ τὸ Δραγότι καὶ πρὸ τῆς Τεπελίνης μετὰ καὶ τοῦ ποταμοῦ Δροπόλεως μαγευτικὸν παρουσιάζει θεᾶμα, ὅπερ καὶ ὁ Βύρων αὐτὸς ἰδὼν δὲν ἀπέκνησε νὰ παραλληλίσῃ πρὸς τὸ τοῦ Ταμείσιος κατὰ τὸ Βιντμίστερ, διαβρέχων δὲ καὶ τὴν ὁρεινὴν Μαλακάστραν, ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀδριανὸν γὰρ πρὸς τὴν γῆν χρῆσις τοῦ ὕδατος αὐτοῦ πρὸς ἄρδυσιν τῶν ἀγρῶν, παρ' ᾧ διέρχεται, καὶ ἅτινα τούναντιον προβαίνει ἐκάστοτε καταστρέφων καὶ συμπαράσφρων.

Ἡ διττὴ ὀνομασία τοῦ σπουδαιοτέρου τοῦ-

του ποταμοῦ τῆς Ἠπείρου, Βοῦσα καὶ Βιῦσα, ἥτις ἅπαντ' παρὰ τοῖς γράφουσιν, ἐξηγεῖται ὡς δοθεῖσα εἴτε ἐκ τοῦ κρότου καὶ τῆς βροχῆς ἢν πολλάκις κατὰ τὴν πορείαν τοῦ ἐγείρει, εἴτε ἐκ τῆς μεγάλης βίας καὶ ὀρμητικότητος μετ' ἧς ἐξωγκούμενος συμπαράσφρει τὸ προστοχόν, μάλιστα ἐν χειμῶνι. Καὶ ἔχει πράγματι ἐν τῷ τόπῳ φήμην μεγάλου ἀρπαγος, διὸ καὶ οἱ Τόσκοι, ὁ περὶ αὐτὸν λαὸς, καταρῶμενοί τινος λέγουσιν ἐν τῷ Ἀλβανικῷ αὐτῶν ἰδιώματι: νὰ τὸν συμπαράσφρῃ ἡ Βιῦσα, ὡς ἀνάξιον ὀηλονότι, ἢ κακόν. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι αἱ νῦν φερόμεναι ὀνομασίαι τοῦ ποταμοῦ τούτου οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν, εἰμὴ παραφθορὰ τῆς ἀρχαίας ἐπωνυμίας Ἀῶος, ἥς ἡ γλωσσολογία εὐκόλως δύναται ν' ἀνεύρῃ τὴν σχεῖν. Ἀλλ' ἄλις ταῦτα.

Μὴ εὐσης γεφύρας, τὸν Ἀῶν διῆλθον παρὰ τὸ χωρίον Φέρας, διὰ σχεδίας μεγάλης, εἰς τὴν ἀναμῖξ εἰσέγαγον οἱ πορθμεῖς ἀνθρώπους καὶ ὑποζύγια, ἀφ' οὗ συνεπληρώθη ὁ ἀοιρὸς ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τῶν ἀργότερον ἢ ταχύτερον ὁλονέν, προσερχομένων. Γίνεται δὲ ἡ διὰ τῆς σχεδίας ταύτης διαπόρθησις οὕτως. Εἰς ἀμφοτέρως τὰς ὁχθὰς τοῦ ποταμοῦ πασσαλοῖται θεμινοὶ συνδέοντα διὰ μακροῦ σχοινίου, οὗ τινες ἐπιλαμβάνοντες εἰς τὴν τῆς σχεδίας οἶδε τὴν διεύθυνσιν εἰς αὐτὴν προχωροῦσαν δυνάμει κωπῶν. Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ πλοῦ κοινότης ἐστὶν ἐν Μουζεκιᾷ, ἐνθα βραχίονες ποταμῶν διασχίζουσι κατὰ ποικίλας διευθύνσεις τὴν χώραν ὅλην.

Ἐντεῦθεν μετὰ μίαν ὥραν ἀφῆλθον ἐπὶ γραφικῆς κορυφῆς λοφοσειρᾶς διαχωρίζουσης τὴν πεδιάδα Αὐλῶνος ἀπὸ τῆς Μικρᾶς Μουζεκιᾶς, ἥς εἶχον ἐνώπιόν μου τὴν γλυκεῖαν καὶ εὐρεῖαν ἀποψιν, τὴν ὑπὸ ποταμῶν διασχισμένην καὶ ποικιλοειδήν, τὴν κατὰ φύτον καὶ κατασπαρτον, μετὰ καὶ τῆς ἀχαλῶς πεδιάδος τῆς Μεγάλης Μουζεκιᾶς, ἥτις διαγράφεται πέραν ἄλλης ἀπερμεμακρυσμένης λοφοσειρᾶς, ἐν ᾧ συμπλέγματα μικρῶν, παρακειμένων ἀλλήλοις χωρίων, ἐφαίνοντο διεσπαρμένα ἐν τῇ ἐκτάσει ταύτῃ ἀπᾶσι, οἱ δὲ λευκοὶ τοῖχοι τῶν κτιρίων τοῦ Φερίου ὑψοῦντο γαῦρα.

(ἀκολούθει)